

Ansvarlig arkitekt fra LINK Arkitektur, Bjørn Feltens, på byggeplassen til Borgafjellet barneskule på OS. Foto: Privat

29-11-2021 10:33 CET

MIN METODE: Sivilarkitekt Bjørn Feltens løfter god kommunikasjon og forbilder

– Alle har sitt stammespråk som er viktig å forstå for å skjønne hva som er viktig for dem, sier Bjørn Feltens, sivilarkitekt i LINK Arkitektur.

Navn: Bjørn Feltens

Alder: 49

Bor: Bergen

Utdanning: Diplomingeniør arkitektur, BREEAM-NOR AP og Lavenergibolig og passivhus (NTNU-fag), Skolebygg i tre (Tekna)

Stilling: Sivilarkitekt i LINK Arkitektur

– Min metode er kort fortalt at man må snakke sammen og lytte til byggherren, se hvor ambisjonsnivået ligger og hva man kan dyrke videre og hva man kan utfordre på. Man kan tøyne grensene, men det hjelper ikke å ta 100 meter fra der byggherren står. Kanskje man kan ta 5-10 meter. Man må gå steg for steg.

Bjørn Feltens i LINK Arkitektur var nylig ansvarlig arkitekt for byggingen av Borgafjellet barneskule på Os, et prosjekt som han også løfter fram som det han er mest fornøyd med til nå.

Massivtre og hybridventilasjon

– Borgarfjellet viser hva som er mulig med riktige tiltak. Byggherren virket engasjert i prosjektet og spurte selv hva de kunne gjøre for å gjøre det spesielt. Da vi foreslo ventilasjon og inneklimateknikk hoppet de på det og lot seg begeistre for fokusområdet sunn oppvekst, noe de ville dyrke så langt som mulig. Vi snakket tidlig om hybridventilasjon, men massivtre var for mye, før vi fikk det til og politikerne ble veldig begeistret, forteller Feltens.

Han håper nå at bygget, som har både solceller og energibrønner, vil levere som forventet på strømforbruk, som er rundt 40 kWh per kvadratmeter.

Borgafjellet barneskule på Os har hatt stort fokus på inneklimateknikk, og er derfor oppført i massivtre med hybridventilasjon. Foto: David Clements/ LINK arkitektur AS

Kommunikasjon som verktøy

– *Hvorfor valgte du denne karriereveien?*

– Når man velger karrierevei så er man fremdeles veldig ung, men det handler om hva du liker. Jeg var god i matematikk, teknikk og hadde god romforståelse. I tillegg har jeg talent for kommunikasjon, som jeg først senere forsto at var et veldig viktig talent, forklarer Feltens.

Etter endt utdanning flyttet arkitekten fra Tyskland til Norge, hvor han har

bodd og arbeidet de siste 20 årene.

Han startet karrieren i LINK arkitekter på Stord, og jobber nå for samme konsern i Bergen.

I løpet av sin karriere er det spesielt en viktig ting han har lært:

– God kommunikasjon er det viktigste. I et prosjekt hvor det oppstår problem, er årsaken i 90 % tilfellene mangelfull kommunikasjon. Det er for eksempel utfordrende å jobbe når man som arkitekt står mellom en byggherre og entreprenør, som ikke klarer å snakke sammen, sier Feltens, som har ett ess i ermet:

– Det er viktig med god kunnskap utover fagfeltet. Jeg er godt rustet med en ingeniørutdannelse, som gjør at jeg har god overlapp med rådgivende ingeniører. Alle har sitt stammespråk som er viktig å forstå for å skjønne hva som er viktig for dem, forklarer han.

Risikoforståelse

Feltens beskriver norsk byggebransje som veldig tradisjonell. Som arkitekt kan det da være utfordrende å tøyne grenser og utfordre ingeniører, samtidig som man må ha forståelse for risikoen.

– Når en tenker nye løsninger kan det oppleves som stor risiko for både byggherre og alle involverte. Da er det viktig at arkitekten fokuserer på hvordan en minske risikoen. Det er viktig å ikke slutte å utfordre. Om man ikke utfordrer, skjer det ingen utvikling og da får vi ikke en mer bærekraftig bransje.

– *Hvordan får du bærekraftige gjennomslag?*

– Det er ikke alle prosjekt man kan få til med enhver byggherre og entreprenør, men man må se hva som er mulig. Det er viktig å styrke byggherrens verdier og inspirere. Når man foreslår nye ting kan de få litt angst, fordi alt ukjent potensielt er farlig. Da gjelder det å ta dem med og se på gode eksempler. Det kan begeistre på en ny måte og vise at det ikke er heksekunst, sier Feltens.

Østerrikske forbilder

I arbeidet med Borafjellet barneskule hadde han med både byggherre og RIB-ingeniør til Trondheim og Tyskland/Østerrike for å se eksempler på at massivtre, og til Larvik for å se på hybridventilasjon. At massivtre med hybridventilasjon var en naturlig kombinasjon var neste steget. Videre var det viktig å forankre ytelsene i bygget klart i tilbudsfasen, slik at det ble lagt inn i ambisjonsnivået.

– *Hvem er dine grønne forbilder?*

– Det er et kontor fra Østerrike som heter Baumshleger Eberle. De har en prosjektserie de kaller 2226, der tilnærmingen er at de skal ha en komforttemperatur mellom 22 og 26 grader uten noen form for oppvarming, kjøling, eller mekanisk ventilasjon. De har naturlig ventilasjon styrt av sensorer. De er helt ekstreme, men jeg tror de er på riktig vei der de ikke løser alle problem med teknikk som påfører byggherren merkostnader, krever kunnskap og er ressurs og energikrevende. De klarer å bygge hus som er nesten selvforsynte med en telefonkiosk av teknikk, forklarer Feltens.

– *Hvilke bærekraftige løsninger har du tro på i fremtiden?*

– Jeg tror vi er på riktig vei når vi ikke bare tenker på bygget og dets levetid, men også hvor materialene kommer fra og hvor de skal, når de ikke lenger blir brukt, sier Feltens.

Som en arkitekt som har jobbet mye med offentlige bygg løfter Feltens også viktigheten av å få lovgivere og politikere til å se livsløpskostnader foran investeringskostnader, noe han erfarer at gjøres i liten grad.

– Om vi ikke selv utvikler kunnskapen, så kan vi etterligne gode forbilder og kombinere det beste fra ulike prosjekter. For en tid tilbake var det mye fokus på universell utforming, noe som nå er en selvfølge. Jeg tror vi er på vei dit også med miljø der flere og flere forstår sammenhengen, avslutter arkitekten.

Grønn Byggallianse jobber for at bærekraft skal bli det selvfølgelige valget i bygg-, anlegg- og eiendomssektoren.

Vi er en uavhengig og non-profit medlemsforening for offentlige og private virksomheter fra hele verdikjeden.

Kontaktpersoner

Morten Nordskag

Pressekontakt

Kommunikasjonssjef

Politikk og kommunikasjon

Morten.Nordskag@byggalliansen.no

901 800 27

Mie Fuglseth

Pressekontakt

Daglig leder

41440904